

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เครื่องหมายการค้า (Trademark) หรือที่คนส่วนใหญ่รู้จักและเรียกขานกันง่ายๆ ว่า ยี่ห้อ ตรา โลโก้ (Logo) หรือแบรนด์ (Brand) นั้น เป็นทรัพย์สินทางปัญญาประเภทหนึ่งจัดอยู่ในประเภททรัพย์สินทางปัญญาอุตสาหกรรมซึ่งแทบทุกประเทศทั่วโลกได้มีกฎหมายรับรองและคุ้มครองสิทธิไว้¹ เครื่องหมายการค้าทำหน้าที่เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงคุณภาพของสินค้า แต่ไม่เกี่ยวกับว่าคุณภาพสินค้านั้นจะดีหรือไม่ดี เพียงแต่ผู้บริโภคสามารถแยกแยะสิ่งที่คุณเองต้องการได้ และอีกประการหนึ่ง คือ ทำให้ผู้บริโภคทราบถึงความแตกต่างของสินค้าซึ่งต่างเจ้าของกัน นอกจากนี้ เครื่องหมายการค้ายังสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า โดยเฉพาะเครื่องหมายการค้าที่มีค่านิยมทางการค้าสูง บางครั้งผู้บริโภคก็ตัดสินใจซื้อสินค้า เพราะยี่ห้อมากกว่าตัวสินค้า

สำหรับในประเทศไทย ในสมัยโบราณนั้นเครื่องหมายการค้าแทบไม่มีบทบาทเลย เพราะเป็นประเทศเกษตรกรรม แต่ต่อมาเมื่อได้เริ่มติดต่อค้าขายกับชาวต่างชาติมากขึ้นจึงได้นำเครื่องหมายการค้าที่มีอยู่ในประเทศของตนเข้ามาใช้กับสินค้าที่ซื้อขายกันในประเทศไทย และเมื่อการค้าได้ขยายวงกว้างขึ้น การใช้เครื่องหมายการค้าก็ได้รับความนิยมแพร่หลายขึ้นตามไปด้วย รัฐบาลสมัยนั้น จึงเริ่มเข้ามามีบทบาทและเห็นความจำเป็นที่จะต้องให้ความคุ้มครอง เรื่องเครื่องหมายการค้าซึ่งคนทั่วไปนั้นยังมีความสนใจในเรื่องเครื่องหมายการค้านี้พอสมควร ทั้งๆ ที่ประเทศไทยมีกฎหมายคุ้มครองเครื่องหมายการค้ามานานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2457 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะขาดการประชาสัมพันธ์อย่างเพียงพอ เครื่องหมายการค้าได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากในระบบเศรษฐกิจการค้า จึงเป็นเรื่องจำเป็นที่จะต้องให้ความสนใจในเรื่องเครื่องหมายการค้าอย่างจริงจังเพื่อให้คนไทยมีความพร้อมต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และมีขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้าได้ ทั้งนี้ ในส่วนของผู้ประกอบการนั้นยังมีการใช้ประโยชน์จากเครื่องหมายการค้านี้ค่อนข้างน้อย เพราะผู้ประกอบการมองไม่เห็นความสำคัญและคุณค่าเครื่องหมายการค้า จึงทำให้เกิดปัญหาการ

---

¹ กรมทรัพย์สินทางปัญญา. (2553). *เอกสารเผยแพร่กรมทรัพย์สินทางปัญญา*. กรุงเทพมหานคร: กรมทรัพย์สินทางปัญญา.

โต้แย้งสิทธิและช่วงชิงสิทธิ รวมทั้งการปลอมแปลง ลอกเลียน และละเมิดเครื่องหมายการค้าเป็นคดีสู่ศาลมากมาย ทั้งในระหว่างคนไทยด้วยกันเองและระหว่างประเทศ สร้างความเสียหายในทางธุรกิจคิดเป็นมูลค่ามหาศาล ดังนั้น ประเทศต่างๆ ซึ่งเห็นความสำคัญของเครื่องหมายการค้าจึงได้ออกกฎหมายเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้าขึ้น เพื่อให้ความคุ้มครองแก่เจ้าของเครื่องหมายที่แท้จริง

สำหรับประเทศไทย ให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าโดยใช้ระบบการจดทะเบียน เช่นเดียวกับประเทศส่วนใหญ่ในโลก การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะให้ได้ว่าซึ่งการคุ้มครองตามกฎหมายโดยเมื่อได้รับการจดทะเบียนแล้ว ผู้ซึ่งได้รับการจดทะเบียนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าเป็นผู้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในอันที่จะใช้เครื่องหมายการค้านั้นสำหรับสินค้าที่จดทะเบียนไว้ บุคคลอื่นจะนำไปใช้โดยเจ้าของไม่อนุญาตไม่ได้ ถ้ามีการฝ่าฝืนก็จะมีผลผิดได้รับโทษตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

ปัจจุบันเครื่องหมายการค้าซึ่งเป็นทรัพย์สินทางปัญญาประเภททรัพย์สินอุตสาหกรรมได้รับความคุ้มครอง ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2543 ที่บัญญัติให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนแล้ว และกำหนดให้ผู้ซึ่งได้จดทะเบียนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าแต่เพียงผู้เดียวในอันที่จะใช้เครื่องหมายการค้านั้นสำหรับสินค้าที่จดทะเบียนไว้ เจ้าของเครื่องหมายการค้าจะจดทะเบียนเครื่องหมายของตนหรือไม่จดทะเบียนก็ได้ แต่การจดทะเบียนจะให้สิทธิแก่เจ้าของเครื่องหมายดีกว่า ทั้งในเรื่องการพิสูจน์สิทธิ ตลอดจนสิทธิประโยชน์อื่นๆ เช่น มีสิทธิเรียกเอาค่าเสียหายจากผู้ทำละเมิด รวมทั้งการนำเครื่องหมายการค้าไปเป็นหลักประกันหนี้ได้ เครื่องหมายการค้าจะมีประสิทธิภาพสูงสุดเมื่อนำไปใช้ในกลยุทธ์ทางตลาดและธุรกิจโดยรวม เครื่องหมายการค้าแม้จะมีได้จดทะเบียนก็ถือว่าเป็นเครื่องหมายการค้าได้ แต่ขอบเขตของการคุ้มครองตามบทบัญญัติของกฎหมายนั้นมีลักษณะค่อนข้างจำกัด ไม่สามารถรับการคุ้มครองกว้างขวางเหมือนกรณีจดทะเบียนไว้ โดยกรณีของเครื่องหมายการค้าที่ไม่จดทะเบียนนั้นกฎหมายคุ้มครองในลักษณะของ “การลวงขาย” เท่านั้น ผิดกับเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนกฎหมายคุ้มครองไว้ในลักษณะที่กว้างขวางกว่าสามารถฟ้องคดีปกป้องคุ้มครองสิทธิได้

การคุ้มครองเครื่องหมายการค้ามีเจตนารมณ์ในการปกป้องชื่อเสียงในทางพาณิชย์ของเจ้าของสินค้าหรือบริการมิให้มีการแอบอ้างนำเอาเครื่องหมายการค้าไปใช้กับสินค้าหรือบริการของผู้อื่น โดยมิได้รับความยินยอมจากเจ้าของ

นอกจากนี้ เครื่องหมายการค้ายังเป็นสิ่งที่แสดงถึงแหล่งกำเนิดของสินค้า เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถจำแนกความแตกต่างระหว่างสินค้าภายใต้เครื่องหมายการค้านี้กับสินค้าชนิดและประเภทเดียวกัน ซึ่งเป็นของผู้ประกอบการรายอื่นอันเป็นการป้องกันมิให้ประชาชนผู้บริโภคเกิดความสับสน

ในแหล่งกำเนิดของสินค้า เพราะสินค้าที่มีแหล่งกำเนิดต่างกัน ย่อมจะมีความแตกต่างไปในด้านคุณภาพของสินค้า²

จากบทบาทที่สำคัญยิ่งของเครื่องหมายการค้าต่อการดำเนินธุรกิจทำให้มีผู้พยายามที่จะแสวงหาประโยชน์จากค่านิยมในเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงโดยการใช้ประโยชน์ดังกล่าวก่อให้เกิดความสับสนหลงผิดในแหล่งกำเนิดและความเป็นเจ้าของสินค้า เนื่องจากกฎหมายให้ความคุ้มครองไปไม่ถึง และผลจากการใช้เครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นโดยมิชอบ กฎหมายไทยมิได้มีบทบัญญัติว่าการกระทำใดเป็นการละเมิดเครื่องหมายการค้า การพิจารณาในเรื่องดังกล่าวต้องอิงกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องละเมิดซึ่งในบางครั้งเกิดปัญหาว่าสิทธิของโจทก์มีขอบเขตเพียงใด และกรณีมิได้ใช้เครื่องหมายการค้ากับสินค้าเป็นการละเมิดหรือไม่ รวมตลอดถึงการกระทำที่ไม่ก่อให้เกิดความสับสนหลงผิดในแหล่งกำเนิดและความเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าจึงทำให้มีการใช้เครื่องหมายการค้าอันเป็นการเอาเปรียบคู่แข่ง การแสวงหาประโยชน์จากค่านิยมและชื่อเสียงในเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นโดยมิชอบ ซึ่งกฎหมายไทยที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า กฎหมายนั้นมีช่องว่าง จึงเป็นสาเหตุให้เกิดการฉวยโอกาสทางธุรกิจในการแสวงหาผลประโยชน์จากการนำชื่อเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นไปจดทะเบียนเป็นชื่อบริษัทของตนซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อเจ้าของเครื่องหมายการค้า และในทางธุรกิจอย่างมหาศาล

กรณีปัญหาของการนำชื่อเครื่องหมายการค้ามาจดทะเบียนเป็นชื่อบริษัทที่เหมือนกับเครื่องหมายการค้า ย่อมส่งผลกระทบต่อเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่แท้จริง เนื่องจากจะทำให้เกิดความเข้าใจผิดในกลุ่มผู้บริโภค เนื่องจากความเข้าใจผิดว่าเป็นสินค้าหรือบริการเดียวกันกับเครื่องหมายการค้า ถึงแม้การกระทำดังกล่าวไม่ใช่เป็นการนำเครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะเป็นเครื่องหมายมาใช้แต่ก็เป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดการบั่นทอนชื่อเสียงเครื่องหมายการค้าได้เช่นกัน

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการป้องกันและคุ้มครองเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่แท้จริง เพราะในการสร้างเครื่องหมายการค้าขึ้นกว่าจะประสบความสำเร็จ จนเกิดความน่าเชื่อถือต่อสาธารณชนนั้น ต้องใช้ระยะเวลาอันยาวนานซึ่งงบประมาณค่อนข้างสูง จึงมีความจำเป็นอย่างมากในการคุ้มครองชื่อเครื่องหมายการค้า เพื่อป้องกันการเอาเปรียบ หลอกลวง สาธารณชน และเพื่อให้เกิดการแข่งขันทางการค้าที่เป็นธรรมมากที่สุด จากสถานการณ์ในปัจจุบันนั้นจะเห็นได้ว่ามิใช่จะเพียงแต่เครื่องหมายการค้าเพียงอย่างเดียวที่เข้ามามีบทบาทในการประกอบธุรกิจ ชื่อที่ใช้ในการประกอบธุรกิจนั้นก็มีความสำคัญมากเช่นกัน เป็นสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้เกิดการฉวยโอกาส

² จักรกฤษณ์ วรรณพงษ์. (2543). “แนวคิดเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา”. วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช. หน้า 109.

ทางธุรกิจอย่างมหาศาล กล่าวคือ กฎหมายที่ใช้คุ้มครองในเรื่องดังกล่าวนั้นยังมีข้อบกพร่องและขาดประสิทธิภาพในการบังคับใช้

ผู้เขียนจึงมีความเห็นว่า ควรจะมีการแก้ไขกฎหมายในเรื่องนี้ประกอบกับการที่รัฐบาลมีนโยบายในการส่งเสริมอุตสาหกรรมทั้งขนาดกลางและขนาดย่อม ตลอดจนการพัฒนาสินค้าและทำให้คนไทยเกิดประโยชน์สูงสุดในเชิงพาณิชย์ ซึ่งจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของนโยบายรัฐบาล ทั้งยังก่อให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกันของคนในชาติ ดังนั้น ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการแก้ไขกฎหมายให้มีประสิทธิภาพ มีมาตรฐานและเป็นสากลทัดเทียมนานาประเทศ ซึ่งจะเห็นได้จากการก้าวเข้าสู่ระบบคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาที่เป็นสากลนั้น ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีสันติสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องซึ่งมีอยู่หลายฉบับ หนึ่งในหลายฉบับที่มีความสำคัญยิ่งก็คือ อนุสัญญากรุงปารีสว่าด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินอุตสาหกรรม ค.ศ. 1967 (Paris Convention for the Protection of Industrial Property 1967) อนุสัญญานี้ถือเป็นด่านแรกที่จะผ่านเข้าสู่อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองสินทรัพย์อุตสาหกรรมอื่นๆ เนื่องจากอนุสัญญากรุงปารีสเป็นอนุสัญญาหลักที่จะต้องเข้าเป็นสมาชิกก่อนที่จะเป็นภาคีสมาชิกอนุสัญญาอื่นๆ

ทรัพย์สินอุตสาหกรรมที่ได้รับความคุ้มครองตามอนุสัญญากรุงปารีสว่าด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินอุตสาหกรรม ค.ศ. 1967 (Paris Convention for the Protection of Industrial Property 1967) ได้แก่ สิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร การออกแบบอุตสาหกรรม เครื่องหมายการค้า เครื่องหมายบริการ ชื่อทางการค้า สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และการแข่งขันทางการค้าอันไม่เป็นธรรม หลักการสำคัญในอนุสัญญากรุงปารีสว่าด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินอุตสาหกรรม ค.ศ. 1967 (Paris Convention for the Protection of Industrial Property 1967) ในส่วนของเครื่องหมายการค้า ในเรื่องของ “ชื่อทางการค้า” (Trade Name) ประเทศภาคีจะต้องให้ความคุ้มครองแก่ชื่อทางการค้าโดยไม่บังคับว่าจะต้องมีการจดทะเบียน (ชื่อบุคคล หรือชื่อนิติบุคคล ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์คุ้มครองอยู่แล้ว)³

จากหลักการของอนุสัญญากรุงปารีสว่าด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินอุตสาหกรรม ค.ศ. 1967 (Paris Convention for the Protection of Industrial Property 1967) ในเรื่องของการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าจากการแข่งขันไม่เป็นธรรมภายใต้ ข้อ 10 ทวิ อนุสัญญากรุงปารีสว่าด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินอุตสาหกรรม ค.ศ. 1967 (Paris Convention for the Protection of Industrial Property 1967) ได้มีการวางหลักการของการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม โดยประเทศภาคีจะไม่ถูกบังคับให้ต้องมีบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมไว้เป็นการเฉพาะ โดยกำหนดแต่เพียงว่าประเทศภาคีนั้น

³ ขวัญใจ กุลกำธร. (2550). *ประเทศไทยกับการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญากรุงปารีสและสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือด้านสิทธิบัตร*. เอกสารทางวิชาการ กรมทรัพย์สินทางปัญญา. หน้า 2-8.

ผูกพันที่จะต้องรับประกันถึงการคุ้มครองต่อการกระทำที่ไม่เป็นธรรมอย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามอนุสัญญาโดยรวม⁴

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า กฎหมายที่ใช้ยูนันไม่สอดคล้องกับอนุสัญญากรุงปารีสว่าด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินอุตสาหกรรม ค.ศ. 1967 (Paris Convention for the Protection of Industrial Property 1967) ในเรื่องของการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าจากการแข่งขันไม่เป็นธรรมภายใต้ ข้อ 10 ทวิ กฎหมายไม่มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ ประเทศไทยนั้นใช้กฎหมายแพ่งและพาณิชย์คุ้มครองชื่อบริษัท ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติไว้ใน มาตรา 1115 นั้น เป็นเพียงหลักเกณฑ์การใช้ชื่อบริษัท ส่วนในเรื่องการคุ้มครองนามของบุคคลนั้นได้บัญญัติไว้ใน มาตรา 18 ส่วนในหลักเรื่องละเมิดนั้น จะนำบทบัญญัติในเรื่องละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420⁵ และ มาตรา 421⁶ มาบังคับใช้

การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งชื่อของบริษัท เพื่อจะทำการจดทะเบียนเป็นบริษัทนั้นจะมีการกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ในระเบียบสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกลางว่าด้วยการจดทะเบียนหุ้นส่วนและบริษัท (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2555 การจดทะเบียนชื่อบริษัทนั้นผู้จดทะเบียนจะต้องเตรียมรายชื่อที่ประสงค์จะจดทะเบียนมาขอตรวจและจองชื่อ จากงานสารบบชื่อก่อน ซึ่งเมื่อนายทะเบียนได้พิจารณาแล้วเห็นว่าชื่อที่ขอตรวจและจองนั้น เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ก็จะสั่งการอนุญาตให้ใช้ได้ หากเห็นว่าไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ก็จะสั่งปฏิเสธไม่ให้ใช้ชื่อนั้นในกรณีนี้ จะเห็นได้ว่า กฎหมายที่ใช้คุ้มครองในเรื่องชื่อนิติบุคคลนั้น ไม่ชัดเจน การกำหนดขอบเขตนั้นกว้างเกินไป เมื่อเกิดข้อพิพาทขึ้นในเรื่องนี้เมื่อใด กฎหมายที่จะนำมาใช้บังคับก็คือ การเทียบเคียงบทบัญญัติที่ใกล้เคียง จึงทำให้เกิดความไม่ชัดเจน ไม่มีประสิทธิภาพ เกิดการฉวยโอกาสกันทางธุรกิจ ทำให้เกิดการแข่งขันไม่เป็นธรรมในทางการค้า

ในส่วนของเครื่องหมายการค้า นั้น จะให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้า ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543 ได้กำหนดค่านิยามเครื่องหมายการค้าไว้ใน

⁴ สิริกร จันทร์ดี. (2551). การคุ้มครองเครื่องหมายการค้าจากการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม ตามข้อ 10 ทวิ แห่งอนุสัญญากรุงปารีส. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. หน้า 13.

⁵ มาตรา 420 ผู้ใดจงใจประมาทเลินเล่อทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย ให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิด จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น.

⁶ มาตรา 421 การใช้สิทธิซึ่งมีแต่จะให้เกิดเสียหายแก่บุคคลอื่นนั้น ท่านว่าเป็นการอันมิชอบด้วยกฎหมาย.

มาตรา 4⁷ และลักษณะเครื่องหมายการค้าพึงจดทะเบียนได้ บัญญัติไว้ในมาตรา 6⁸ และมาตรา 7⁹ จากหลักเกณฑ์การให้ความคุ้มครองชื่อเครื่องหมายการค้ากับการคุ้มครองชื่อบริษัทนั้นต่างกัน วัตถุประสงค์ของกฎหมายในการให้ความคุ้มครองชื่อบริษัท เพื่อต้องการจำแนกนิติบุคคลหนึ่งออกจากนิติบุคคลหนึ่งให้แตกต่างจากนิติบุคคลอื่น ส่วนกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้านั้น วัตถุประสงค์ของกฎหมายคือเพื่อให้ทราบถึงความแตกต่างของสินค้าซึ่งต่างเจ้าของกัน รวมทั้งเพื่อให้ทราบแหล่งกำเนิดของสินค้า

จากหลักเกณฑ์และขอบเขตของกฎหมายดังกล่าว แสดงให้เห็นชัดเจนว่ามีได้มีกฎหมายบัญญัติในเรื่องการนำชื่อเครื่องหมายการค้ามาจดทะเบียนเป็นชื่อบริษัทแต่อย่างใดเมื่อกฎหมายไม่ได้กำหนดในเรื่องดังกล่าว จึงเกิดปัญหาในทางปฏิบัติของนายทะเบียนในการอนุญาตให้ใช้ชื่อนั้นๆ ตั้งเป็นชื่อบริษัท สืบเนื่องจากนายทะเบียนที่อนุญาตให้ใช้ชื่อนั้นไม่ทราบถึงการเป็นชื่อเครื่องหมายการค้าของชื่อดังกล่าว เป็นสาเหตุให้เกิดการฉวยโอกาสอาศัยความมีชื่อเสียงดังกล่าวของชื่อเครื่องหมายการค้าเหล่านั้นๆ มาจดทะเบียนชื่อบริษัทของตนบ้าง ซึ่งเป็นกรณีก่อให้เกิดความเสียหายและสูญเสียอย่างมหาศาล จึงเห็นควรมีกฎหมายและกำหนดหลักเกณฑ์ให้ชัดเจนในการพิจารณาให้แน่นอน เนื่องจากกฎหมายที่ใช้บังคับเป็นกฎหมายทั่วไปมิใช่กฎหมายพิเศษ โดยเฉพาะ เมื่อเกิด

⁷ มาตรา 4 เครื่องหมาย หมายความว่า ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพประติมากรรม ตรา ชื่อ คำ ข้อความ ตัวหนังสือ ตัวเลข ลายมือชื่อ กลุ่มของสี รูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุ หรือสิ่งเหล่านี้หรืออย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน

เครื่องหมายการค้า หมายความว่า เครื่องหมายที่ใช้หรือจะใช้เป็นที่หมายหรือเกี่ยวข้องกับสินค้า เพื่อแสดงว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายของเจ้าของเครื่องหมายนั้นแตกต่างกับสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น ....

⁸ มาตรา 6 เครื่องหมายการค้าอันพึงรับจดทะเบียนได้ ต้องประกอบด้วยลักษณะดังต่อไปนี้

- (1) เป็นเครื่องหมายที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ
- (2) เป็นเครื่องหมายที่ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัตินี้ และ
- (3) ไม่เป็นเครื่องหมายที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายบุคคลอื่นได้จดทะเบียนไว้แล้ว

⁹ มาตรา 7 เครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ ได้แก่ เครื่องหมายการค้าอันมีลักษณะที่ทำให้ประชาชนหรือผู้ใช้สินค้านั้นทราบและเข้าใจได้ว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายนั้นแตกต่างไปจากสินค้าอื่น

เครื่องหมายการค้าที่มีหรือประกอบด้วยลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นสาระสำคัญดังต่อไปนี้ ให้ถือว่ามีลักษณะบ่งเฉพาะ

(1) ชื่อตัว ชื่อสกุลของบุคคลธรรมดาที่ไม่เป็นชื่อสกุล ตามความหมายอันเข้าใจ โดยธรรมดา ชื่อเต็มของนิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น หรือชื่อทางการค้าที่แสดง โดยลักษณะพิเศษและไม่ถึงถึงคุณลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง

- (2) .....

ข้อพิพาทก็จะมีค่าต่ำในการดำเนินคดี เป็นเหตุที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของเครื่องหมายทางการค้ากว่าจะดำเนินการฟ้องร้องคดีเสร็จสิ้น

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการบังคับใช้และป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าว ผู้เขียนมีความเห็นว่า ควรมีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว ประกอบกับกฎเกณฑ์ที่ใช้ในการควบคุมการจดทะเบียนหรือการอนุญาตให้ใช้ชื่อบริษัท ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่มีการแข่งขันทางการค้าสูงมาก จึงมีความจำเป็นอย่างมากในการกำหนดมาตรการเพื่อให้ใช้คุ้มครองเรื่องนี้ได้อย่างจริงจัง

โดยผู้เขียนจะขอเสนอมาตรการการป้องกันการนำเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นไปจดทะเบียนเป็นชื่อบริษัทเท่านั้น เนื่องจากหลักการของการให้ความคุ้มครองตามมาตรา 1115 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กฎหมายจะให้ความคุ้มครองชื่อบริษัท

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาสภาพปัญหาของการนำเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นไปใช้เป็นชื่อบริษัท
2. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าและการคุ้มครองชื่อบริษัท
3. ศึกษาบทบัญญัติของกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศ และกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าและชื่อบริษัท
4. วิเคราะห์ปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรับจดชื่อบริษัท หนังสือบริคณห์สนธิ และจัดตั้งบริษัท
5. เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา เรื่องการใช้ชื่อเครื่องหมายการค้าบุคคลอื่นมาใช้เป็นชื่อบริษัทให้มีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด โดยเฉพาะในเรื่องชื่อบริษัทนั้นยังขาดความชัดเจน ทำให้มีการนำเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นมาจดทะเบียนเป็นชื่อบริษัท จึงเห็นสมควรมีการแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้มีบทบัญญัติห้ามนำเครื่องหมายการค้ามาจดทะเบียนเป็นชื่อบริษัทอย่างชัดเจน

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

ผู้เขียนจะทำการศึกษาวิเคราะห์ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ระเบียบสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกลางว่าด้วยจดทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2555 เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการนำชื่อเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า ไปจดทะเบียนเป็นชื่อบริษัท

1.5 วิธีการดำเนินศึกษา

ใช้วิธีการวิจัยเอกสาร โดยศึกษาข้อมูลจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ระเบียบสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกลางว่าด้วยจดทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2555 กฎหมายต่างประเทศ บทความ เอกสารจากหน่วยงานราชการ และตำราที่เกี่ยวข้อง

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหาของการนำชื่อเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นไปใช้เป็นชื่อบริษัท
2. เพื่อให้ทราบถึงแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าและการคุ้มครองชื่อนิติบุคคล
3. เพื่อให้ทราบถึงบทบัญญัติของข้อตกลงระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศ และกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองชื่อบริษัท
4. เพื่อให้ทราบถึงปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับการรับจดชื่อบริษัท
5. เพื่อให้ทราบถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาเรื่องการนำชื่อเครื่องหมายการค้าบุคคลอื่น มาใช้เป็นชื่อบริษัทให้มีความชัดเจน และมีประสิทธิภาพ